

Verslag Omgevingswerkgroep Thorn Wessem

van Yvonne de Swart
onderwerp 240402 Verslag Omgevingswerkgroep Thorn Wessem
datum 2 april 2024
plaats Gasterie de Knip, Groenstraat 1, Wessem
zaaknr. 2023-Z15169
documentnr. WLDOC-77825112-39419
aanwezig Vanuit Waterschap Limburg:
Ralph Gaastra – Omgevingsmanager
Anke Nikkessen – Omgevingsmanager
Stephan Muijres - Technisch manager
Yvonne de Swart – Projectondersteuner
Andere aanwezigen: zie aanwezigheidslijst
afwezig

Opening

Ralph opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. Hij stelt de aanwezigen van het waterschap voor.

Agenda

De agendapunten van deze avond zijn:

1. Uitgangspunt VKA (Voorkeursalternatief)
2. De huidige stand van zaken
3. Wat staat er gebeuren in 2024?
4. Invulling en oproep voor klankbordgroep
5. Beantwoorden van vragen

Ad 1) Uitgangspunt VKA

Het VKA is het uitgangspunt voor het dijkversterkingsproject Thorn Wessem.

Ralph licht de afbeelding in de presentatie toe. De rode lijn is de lijn voor het versterken van de bestaande dijk. Het tracé, en ook het ruimtebeslag, is in grote lijnen bepaald.

De groenblauwe stippellijn is het uitgangspunt van de beek ten tijde van vaststelling van het VKA in 2022. Dit is nog niet het definitieve tracé; een aantal zaken worden nog geoptimaliseerd. Het gewenste verhang en de laagtes in het gebied zijn hierbij een belangrijk vertrekpunt.

Een van die optimalisaties is dat de beek aan de zuidkant van de Wessemerweg aangelegd wordt.

Aanbieden handtekeningen

Vrijdag 5 april 2024 (om 16:00 uur, Maasboulevard Wessem) gaat de Dorpsraad 620 handtekeningen aanbieden aan burgemeester Dion Schneider van gemeente Maasgouw. Jeroen Achten, bestuurder Waterschap Limburg is erbij aanwezig. De Dorpsraad is tegen een vaste kering (ophoging van de huidige Maasboulevard)

Presentatie

De getoonde presentatie wordt gedeeld bij het verslag en komt na de bijeenkomst ook op de website van het waterschap te staan.

Ad 2) Huidige stand van zaken

Wisseling van team

Sinds medio 2023 is er een nieuw team voor het project Thorn Wessem. Voorheen waren Marita Cals en Kees Dorst (en wat langer geleden ook Ralph Gaastra) de bekende gezichten van het projectteam op de gebieden techniek en omgeving. De reden van wisseling is dat het team waar Marita en Kees bij aangesloten zijn, het project Baarlo-Hout-Blerick, in portefeuille hebben. En om hier dedicated voor te kunnen gaan, is het project Thorn Wessem overgedragen aan het team waar Ralph, Anke en Stephan bij aangehaakt zijn. Voorheen hebben zij het dijkversterkingsproject Heel en Beesel gedaan wat nu is afgerond. Het eindproduct van Marita en Kees was het VKA. Voor het nieuwe team is het de opdracht dit VKA verder uit te werken in een inpassend ontwerp wat de basis wordt voor het ontwerp projectbesluit, MER-fase 2 en overige toebehoren.

Ingenieursbureau combinatie WSP/Kragten

Sinds medio 2023 is ook het ingenieursbureau combinatie WSP/Kragten aan boord. Zij zijn verantwoordelijk voor:

- Integraal ontwerp van de dijk en beek (omvat ook systeemanalyses, technisch haalbare mogelijkheden voor maatwerk etc.)
- Ruimtebeslag definitief maken
- Opstellen projectbesluit in het kader van de omgevingswet (van kracht vanaf 1-1-2024)
- Compensatie- en inrichtingsplan
- Plan MER (Milieu Effecten Rapportage) 2^e fase

Conditionerende onderzoeken

- ➔ Geotechniek en milieu (uitgevoerd door Geonius)

In 2023 zijn er onderzoeken gedaan om te kijken wat de kwaliteit van grond is; is de grond herbruikbaar maar ook wat de sterkte-eigenschappen zijn van de vrijkomende grond. Met deze gegevens kan het ingenieursbureau een grondbalans opstellen.

- ➔ Flora en fauna

Deze informatie is o.a. nodig voor het compensatieplan maar ook ten behoeve van het ontwerp. Er is o.a. onderzocht en geconstateerd dat er een nestplaats van een bosuil is. Het project probeert hier een afstand van minimaal 50 meter te respecteren. Bij het ontwerpen van een kanteldijk, ten noorden van de A2, zijn maatregelen nodig omdat daar een mogelijke dassenburcht is. Er zijn ook vleermuisroutes. Hiervoor worden potentiële bomenrijen als vliegroute zoveel mogelijk behouden. Deze komen terug in compensatieplan.

Binnenkort worden er ontwerpessies gepland voor het ontwerp van de Maasboulevard. De effecten komen terug in de MER (Milieu Effecten Rapportage).

→ Archeologie

De onderzoeken zijn met handboringen gebeurd. Er komt eventueel nog een vervolgonderzoek met proefsleuven. Een conclusie uit het onderzoek is dat invloed van kleiwinning en de grofkeramische industrie goed zichtbaar is in de ondergrond. Vervolgonderzoeken zijn nodig waar sprake is van middelhoge en hoge verwachtingswaarde. Vervolgonderzoek wordt uitgevoerd met behulp van proefsleuven (25 bij 4 meter) rekening houdend met de diepte van de graafwerkzaamheden. Het project bekijkt de aanpassingen aan het meest stroomopwaartse deel van de Thornerbeek in relatie tot de cultuurhistorische waarden.

Vraag vanuit de zaal: Hoe zit dit? Het is niet te voorkomen dat het beek tracé cultuurhistorische waarden raakt. Reactie project: Daar waar dit speelt wordt gekeken om 'het verhaal' van de oorspronkelijke situatie wel vast te leggen met bijvoorbeeld informatie bordjes als er op die plekken gewandeld kan worden over de onderhoudsstrook langs de beek.

Vraag vanuit de zaal: Wordt dan de capaciteit van de Thornerbeek omgelegd naar de Panheelderbeek? Is de capaciteit dan hetzelfde? De Panheelderbeek is nu al helemaal afgeknepen. Reactie project: Er zijn ook nog knelpunten in de afvoercapaciteit in de beek uit de WB21 die ook opgelost moeten worden. Er wordt momenteel gerekend om de capaciteit van de Thornerbeek te bepalen rekening houdend met toekomstige afvoeren. De capaciteit van de afvoer moet verbeterd worden.

Vraag vanuit de zaal: Wanneer zitten deze eventuele vervolgonderzoeken in de planning? Dit in verband met de gewassen/bouwplan van de akkerbouwers. Reactie project: Dit is een terechte vraag. In het belang van de agrariërs verdient het de voorkeur deze onderzoeken zoveel als mogelijk uit te voeren als er geen gewassen op het land staan. Los van bijvoorbeeld wintertarwe lijkt dan de beste periode tussen november en februari/maart. Punt van aandacht is dan weer wel dat het land nat kan zijn wat en aandachtspunt is met betrekking tot structuurschade. Het project maakt eerst een plan waar de onderzoeken plaatsvinden en dan neemt men contact op met de grondeigenaren/pachter(s) voor de plantplannen wanneer de gewassen op de velden gaan.

Vraag vanuit de zaal: Kunnen de aanwezigen niet al gerustgesteld worden om een indicatie te geven? Reactie project: Helaas kan dat nu nog niet. Dit is afhankelijk van het exacte tracé van met name de beek de dijk en de diepte van de ontgravingen. Het advies vanuit de zaal is: hou rekening met de akkerbouwplannen en informeer de betrokkenen op tijd. Zo voorkom je mogelijk gewasschade.

→ Keukentafelgesprekken

Anke geeft een toelichting over de huidige stand van zaken van de keukentafelgesprekken. Sinds oktober 2023 zijn er met diverse stakeholders gesprekken geweest. De wensen hebben mogelijk invloed op het ontwerp. Soms is er maatwerk nodig. De projectleden hebben een deel van de ondernemers gesproken over de nautische boulevard. Er zijn zorgen geuit. Waar het zorgen betreft die thuishoren bij gemeente Maasgouw, brengt het projectteam deze over aan de gemeente Maasgouw. Binnenkort wordt er een inloopbijeenkomst georganiseerd waar de gemeente Maasgouw ook een rol heeft en aanwezig is.

In de keukentafelgesprekken worden klantwensen opgehaald. Een klantwens is een aandachtspunt van de perceeleigenaar/belanghebbende. Deze worden genoteerd en intern bij het waterschap, vanuit diverse invalshoeken, getoetst of deze wens haalbaar is. De planning is om rond mei 2024 een terugkoppeling te geven aan de betrokkenen.

Vraag vanuit de zaal: Het is ook belangrijk om een belangenpartij vanuit natuur hierbij te betrekken. Hoe houdt het project rekening met de natuur? Reactie project: Het RCE (Rijks Cultureel Erfgoed) is ook betrokken bij het ontwerp. Natuurgroepen kunnen zich via de klankgroep aanmelden. En voor 'Flora en Fauna' wordt een heel rapport en onderzoek opgesteld wat mede input is voor de Milieu Effect Rapportage (MER). Het is geen probleem om een klantwensengesprek over natuur te houden. Natuurmonumenten is ook betrokken.

Opmerking vanuit de zaal: "Natuur" is geen partij, dus heeft geen enkele macht en kracht. Reactie project: Zoals gezegd, wordt dit in de MER beschreven. Daarnaast is ook de wet natuurbescherming van toepassing. Er komt ook een oproep in de nieuwsbrief voor deelname aan de klankbordgroep.

Ad 3) Wat staat er te gebeuren in 2024?

- Keukentafelgesprekken/ maatwerkoplossingen

De keukentafelgesprekken zijn een doorlopend proces. Soms is er maatwerk nodig; en vragen om meer acties en onderzoeken dan alleen een gesprek. Denk aan bijvoorbeeld technische oplossingen. Maar ook het steeds verder komen van het ontwerp zorgt dat het in beeld hebben en houden van stakeholders altijd een doorlopend proces is. Zodra het ruimtebeslag van de beek bekend is, worden ook de klantwensen van de beek in beeld gebracht.

- Ontwerp Dijk

Het voorlopige ontwerp van de dijk zal in het 2^e kwartaal van 2024 gereed zijn. Er worden met betrokken organisaties ontwerpsessies georganiseerd. Daarna komt een inloopbijeenkomst, die samen met gemeente Maasgouw opgepakt wordt. Deze wordt naar alle waarschijnlijkheid in mei gepland. De uitnodiging hiervoor volgt.

- Ontwerp Beek

In het 3^e kwartaal van 2024 is het voorlopig ontwerp van de beek gereed. Ook hier wordt dan een inloopbijeenkomst voor georganiseerd.

De huidige stand van zaken is dat de systeemanalyse nagenoeg is afgerond. Dit geeft inzicht in hoe het systeem werkt. Deze inzichten zorgen ervoor dat we de ideale loop van de beek kunnen bepalen. En geeft uiteindelijk input voor het ruimtebeslag van de beek. Ook hiervoor zijn gesprekken met betrokkenen.

Opmerking vanuit de zaal: De verlegging van de beek heeft invloed op kwel en zorgt voor meer stuwings. De geplaatste extra aanzuigleidingen zorgt voor een hogere waterstand in beek. Bij de kant van de sporthal bijvoorbeeld. Wat voor invloed heeft dat? Volgens de aanwezigen in de zaal is dit vorige bijeenkomsten ook al besproken. Andere redenen voor water op de akkers zijn ook extreme regenval en de gemeente heeft de beekjes afgesloten. Het projectteam gaat uitzoeken hoe het kan dat op bepaalde plekken, waar voorheen géén water stond, nu wel water staat.

- Opstart traject grondverwerving

Het projectteam start later in 2024 met het grondverwervingstraject (grond die het project permanent of tijdelijk nodig heeft). Met het verder gereedkomen van het ontwerp wordt de grondverwervingsopgave steeds meer helder en geeft inzicht in waar er gronden verworven moeten worden, zowel tijdelijk als permanent. Het project start met grondverwerving voor de dijk. In het 4^e kwartaal van 2024 volgt dit proces voor de beek.

Rond de zomer 2024 wordt gestart met kennismakingsgesprekken met de grondverwerper in Thorn Wessem aan de hand van het ruimtebeslag. Bij het grondverwervingstraject kan een betrokkene zich laten bijstaan door een eigen adviseur op kosten van het project, dan wel naar alle redelijkheid. Vraag vanuit de zaal: Is er ruilgrond beschikbaar? In Wessem zijn diverse percelen te koop. Als je ruilgrond hebt, is het grondverwervingsproces makkelijker. Het projectteam kijkt dit na in het programma GEOWeb (geeft digitaal geografische informatie) en bij andere betrokken afdelingen bij het waterschap.

- Voorbereiden aanbesteding aannemer

Dit jaar is het project bezig met de aanbestedingsprocedure van een aannemer. De stukken voor de inschrijving zijn gepubliceerd. In het 1^e kwartaal van 2025 wordt de aannemer gecontracteerd is de planning. In het 3^e kwartaal van 2025 zal het ontwerp projectbesluit ter inzage gelegd worden.

Ontwerptekeningen dijk

- Tekening Thorn

Stephan legt aan de hand van de ontwerptekening uit hoe het dijkontwerp er tot nu toe uitziet. Vraag vanuit de zaal: Komt er een damwand? Reactie project: Dit is afhankelijk van of er pipingmaatregelen noodzakelijk zijn. Dit wordt nog verder onderzocht.

- Tekening Wessem

Ook op de ontwerptekening van Wessem legt Stephan uit hoe het dijkontwerp er tot nu toe uitziet. Hij vertelt dat vanaf de Nautische Boulevard Wessem/locatie Schreurs Wessem B.V. naar de Maasboulevard/Gasterie de Knip naar Café Maasterras 't Veerhuis er trapsgewijs aflopingen komen van 1.20m – 0.70m – 0.20m komen.

Vraag vanuit de zaal: Waarom worden de afnames in hoogte van 1.20 – 70 – 20 trapsgewijs gedaan en niet in een lijn schuin aflopend. Stephan zegt niet te weten waarom hier niet voor gekozen is. Hij zal dit navragen. Naschrift: Schuin aflopen is een optie. Maar heeft nadelen. Ethetisch is het niet wenselijk. Het is lastig logisch te realiseren en heeft nadelige gevolgen voor de hoogte (je moet hoger beginnen om één rechte aflopende kering te realiseren. De hoogte neemt niet lineair over de Maasboulevard af). Door trapsgewijs de hoogte af te bouwen creëer je een rustiger beeld. Door de “trappen” op logische plekken te realiseren. Er wordt nog een ontwerpessie Maasboulevard gepland. Tijdens deze bijeenkomst kan men ook meedenken en ideeën inbrengen.

Planning op hoofdlijnen

Planning / tijdslijn Thorn - Wessem

Opmerking vanuit de zaal: Jaren geleden werd genoemd dat in 2021 het project klaar zou zijn. Dus deze informatie is van geen waarde. Het project is bezig met de voorbereiding voor de selectie van een aannemer; dus de noodzaak is er om door te gaan.

Opmerking vanuit de zaal: Sommige mensen hebben het gevoel dat ze “gegijzeld” zijn. Ze wonen in het buitengebied van Wessem. De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft de uitspraak gedaan dat de status winterbed op het gebied blijft rusten totdat het project begonnen is. Dit besluit van de minister heeft tot gevolg dat eigenaren in het middengebied, totdat de winterbedstatus opgeheven wordt, geen substantiële wijzigingen kunnen doorvoeren aan hun opstallen. Het waterschap geeft aan de gevoeligheid hiervan te snappen.

Opmerking vanuit de zaal: Er zijn al diverse bijeenkomsten geweest. Het komt over alsof het projectteam geen rekening houdt met de wensen van de betrokkenen en geïnteresseerden. Tijdens de komende inloopbijeenkomst(en) wordt duidelijk waar men nog input op kan doen en ook in Klankbordgroep.

Vraag vanuit de zaal: In welke mate wordt er nog iets met de aangeleverde input gedaan? Het project gaat aangeven binnen welke kaders wel en of niet meegedacht kan worden. Met het VKA ligt bijvoorbeeld de type kering en het tracé vast.

Vraag vanuit de zaal (Dorpsraad): Op verzoek van de dorpsraad Wessem wordt er een bijeenkomst (onderwerp: historisch verhaal Maasboulevard) ingepland met diverse betrokkenen organisaties waaronder de RCE. De output van deze bijeenkomst kan in de inloopbijeenkomst van mei meegenomen worden.

Ad 4) Invulling en oproep voor klankbordgroep

Van omgevingswerkgroep naar klankbordgroep. De reden voor het oprichten van een klankbordgroep is dat het projectteam nu meer zoeken naar daadwerkelijke klankborden; dit wil zeggen dat het project op zoek zijn naar vertegenwoordigers die namens een algemeen belang willen

klankborden op diverse thema's. De omgevingsgroep was meer gericht op het uitwerken en uitdenken van oplossingsrichtingen.

Invulling Klankbordgroep

Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden voor de klankbordgroep middels de meegestuurde aanmeldlink in de mail. Waterschap Limburg heeft een interne verdeling gemaakt van 5 deelgebieden (deze zijn terug te vinden in de aanmelding) waardoor eenieder zich kan aanmelden voor een specifiek deel. Het doel is om een zo gemixt mogelijke invulling te krijgen van geïnteresseerden. In de nieuwsbrief, die medio april verstuurd wordt, wordt een algemene oproep gedaan in de omgeving voor aanmelding tot de klankbordgroep.

Verwachting is dat de klankbordgroep 3 x per jaar bij elkaar komt. Idealiter kort voor een inloopbijeenkomst zodat het project de eventuele suggesties en aandachtspunten nog mee kunnen nemen.

Opmerking vanuit de zaal: Het verhaal is helder. De dijk waarborgt de waterveiligheid. Maar er zijn deelprojecten/mogelijke initiatieven vanuit o.a. de gemeente Maasgouw. Waar zit de samenvoeging van andere initiatieven die er spelen in het grotere geheel. Denk aan bijvoorbeeld inrichting, bereikbaarheid, verkeer, ontsluiting Nautische boulevard. Hoe brengt het project 'het grote masterplan' in beeld? Daarnaast zijn er ook mensen niet aanwezig die misschien ook wel geïnteresseerd zijn. Reactie project: Voor Waterschap Limburg betreft het primair een waterveiligheidsproject en een beekherstelopgave die integraal in het project wordt meegenomen. Daarnaast is er in de Bestuursvereenkomst (BOK – tussen Waterschap Limburg, Provincie Limburg en gemeente Maasgouw) getekend waar in ambities van andere partijen in staan beschreven. Het waterschap geeft aan de oproep/verzoek over de samenhang van wat er speelt in het gebied te hebben gehoord.

Opmerking vanuit de zaal: Visualiseer eens in een presentatie wat het te verwachten eindbeeld wordt. Reactie project: Daar is het nu nog te vroeg voor. Het project zit nog in het begin van de planuitwerkingsfase.

Opmerking vanuit de zaal: Vóór de corona heeft Kragten wel een presentatie laten zien hoe de Maasboulevard eruit kan komen te zien. Reactie project: dit klopt, dit betrof een eindbeeld gepresenteerd door de gemeente en het waterschap. Op het moment dat er een inpassend ontwerp klaar is, is een actualisatie van een visualisatie inderdaad van toegevoegde waarde om mensen mee te nemen wat het gaat worden.

Na de laatste vragen sluit het waterschap de vergadering en dankt eenieder voor zijn aanwezigheid en inbreng.